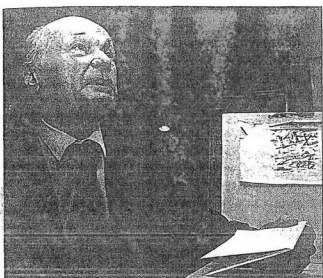

88

Regretatul profesor Raul Volcinski, complotisul anticomunist: "Aveti datoria sa reinviati visul furat al lui Dinu Noica"

Sursa: <http://www.ziaristionline.ro/2011/01/10/regretatul-profesor-raul-volcinski-complotisul-anticomunist-aveti-datoria-sa-reinviati-visul-furat-al-lui-dinu-noica/>

Duminică, 9 ianuarie 2010, în jurul orei 12.00, profesorul Raul Volcinski, o legenda a generației neînfrante a foștilor detinuți politici, adevărata elită a ultimei Românii, s-a stins în casa sa, din Cluj-Napoca. Profesorul a murit în picioare, la 87 de ani, așa cum a trait, drept, ca brazilii care se frang dar nu se îndoiesc, din care a fost clădită generația sa luptătoare, marturisitoare și biruitoare. În Memoriam publicăm aici un interviu de referință, din 2008, cu regretatul gânditor militant anticomunist. Dumnezeu sa-l ierte!

Profesorul clujean Raul Volcinski: fost detinut politic condamnat la 25 de ani de temnița grea, autor al unei evadări

spectaculoase, prins și condamnat la încă 20 de ani, eliberat apoi arestat din nou pentru complot, cu ținta de a-l asasina pe Ceaușescu, fondator al AFDPR după 1989, din care avea să se retraga ulterior, apoi o perioadă secretar de stat, consilier al ministrului de interne Gavril Dejeu. Preocupat de reformarea CNSAS prin eliminarea intereselor partidelor și încredințarea Colegiului chiar foștilor detinuți politici, recent, profesorul Volcinski și-a văzut și dosarul întocmit de Securitate. Acesta conține peste 100.000 de mii de file, cuprinse în 123 de volume. Organizator al mișcării de rezistență a studenților români în anul 1956, Raul Volcinski a fost, după eliberarea din 1964, și unul dintre mentorii unui atentat armat la adresa lui Ceaușescu. Despre acestea și multe altele în interviul de mai jos.

Am o tradiție de condamnați în familia mea. Înainte de mine a fost tata. De două ori. Întai trebuie să vă spun că eu am făcut un liceu de elită – liceul "Aron Pumnul" din Cernăuți. Era unul dintre cele cinci licee menționate pe țară – e vorba de România Mare – ca fiind de elită. Erau și evrei și nemți, cine putea intra, după merite. Bunica a fost stareț al mănăstirii Putna; a trecut la Fondul Bisericesc Ortodox Român, care avea în proprietate pădurile statului, pădurile din Bucovina de Nord. Bunica era doctor în trei ramuri: în teologie, filosofie și istorie. El a întemeiat muzeul de la Putna. Era un mare om de știință, calugar, cunoscut cu Iorga. În primul război mondial, tata trece în România, este încorporat în Armata Română, bunica și bunica sunt deportați la Sopron, în Ungaria – bunica moare de mizerie acolo, bunica rămâne deci văduv, tatăl este condamnat la moarte pentru dezertare în fața inamicului – ca românii erau inamici ai Austriei. În timpul războiului este prins de austrieci, condamnat din nou la moarte. Evadează. După război, fiind vorbitor de limba germană, cu studii la Viena, este numit la ambasada și apoi consul la Berlin. Cu un asemenea trecut, vă dați seama că am fost nevoiți să ne refugiem în țară după ultimatumul sovietic.

Si ce ati gasit aici, in Romania mica?

Eu am ajuns la Cluj, unde au început rapid și necazurile. Totul a pornit de la Gisela Vass, al cărei nepotel s-așezase pe scaunul de președinte al Camerei Deputaților – Bogdan Olteanu. Când m-am intersectat cu ea era sefa problemelor de relații internaționale ale PCR, prin 1955. Eu nu eram membru de partid, dar l-am impresionat, cum s-ar zice, pe un decan de la Agronomie, care era de fapt profesor de educație fizică, ungur, și om de încredere al lui Gisela Vass. Caută să-i recruteze oameni. Într-o discuție cu mine, la o conferință cu alte cadre didactice, el mă întreabă: "Știi limba maghiară?". Zic: "Nu știu maghiară, dar știu alte șapte limbi, care totuși contează". "Aaaa... Știi limbi străine? Ce știi?"

Engleza, rusa, frnaceza?”. “Da, da, da”. “Ooo, bun”, zice el. “Perfect!”. Mi-au propus sa ma inscriu in Partid cu promisiunea ca ma fac ambasador. Aveau nevoie de oameni, culti. Am refuzat. Si-atunci m-au dat la verificat, la Securitate. Eu eram refugiat, nascut in Cernauti, ajuns la Cluj. Nu aveau de unde sa ma ia. Si atunci au cautat si la nevasta-mea si, hopa, au descoperit ca era din neamul Orezanu, fiica de mösier expropriat. De-aici a început urmărirea mea si apoi, dupa revolutia din Ungaria, arestarea si incarcarea...

Cum a început revolta in Cluj?

Pe o baza reala: in Ungaria curgea sange. In trei centre universitare romanesti s-a manifestat imediat o reactie. La Bucuresti, erau Marcel Petrisor, Ivasiuc, Andronesu... Cam vreo 300 au fost arestati. Au vrut sa faca o manifestatie de solidaritate. N-au reusit. Ca stiti, unde sunt multi, e si tradarea imediat si Securitatea i-a ridicat si le-a dat si lor ani bunisori de puscarie. La Timisoara a fost o greva studenteasca foarte mare, dar au gresit: ei au facut-o in sali de curs, in cantine si asa mai departe si nu au iesit in strada. Au fost incercuiti, scosi de acolo om cu om, arestati si condamnnati. Acolo, masa de studenti fiind mare, nu au indraznit sa le dea pedepse prea mari, cum se dadeau – 25, 20 de ani -, ci le-au dat mai mult in jur de 10 ani. La Cluj, se incepu organizarea unei rezistente universitare de prin '49-'50. Eu am ajuns in ianuarie '49 si in scurt timp am facut parte din grup. Erau elemente exceptionale! Ne organizasem in sistemul falangei. Principiul 5-5-5. Securitatea a avut ceva de studiat. *Si cum ati actionat in '56?*

Noi aveam stabilita legatura cu miscarea din munti, pentru ca cei mai activi si cei mai buni dintre noi erau niste studenti din Fagaras – fratii Ursu, dar si altii... Cand a izbucnit revolutia din Ungaria, nu am mai stat pe ganduri si am vrut sa aducem arme din Fagaras. 22 de automate urmau sa ne fie aduse la Cluj. Si se zvonea ca veneau din Ungaria trenuri cu prizonieri, revolutionari maghiari, pe care, prin Romania, ii duceau in Rusia. Gata, ne-am facut planul sa atacam trenurile si sa-i eliberam pe ungurii arestati. Pana atunci am mai lansat o operatiune: unul dintre noi, Stefan Balan, din Teius, avea o legatura cu un ofiter, Toader Margineanu, din Fundul Bargaului, unde era singura unitate cu rachete pe vremea aceea. Vroiam sa spargem inchisoarea Gherla si apoi Aiudul, sa eliberam detinutii politici si apoi sa vina cu totii spre Cluj. Unii soldati s-au raliat initiativei. Margineanu a incercat sa scoat niste tunuri dar a dat alarma si a fost prins. Si noi am fost arestati, prin trادرة. Nucleul, in jur de noua insi. Ne-am intalnit cu militarii la ancheta. Soldatii astia s-au comportat extraordinar la interogatorii... Pe unul l-a batut pana l-a lasat in sange un maior Vainer, evreu din Cernauti, pe care, culmea! il cunosteam din copilarie. Zicea: “Ba, am sa te omor in bataie” si tanarul ii raspundea: “Bine, si ce castigati? Il omorati pe soldatul Ene, fiu de iobag din tata in fiu. La un neam intreg nu ai sa pui duinnaata lor”. S-au comportat admirabil baietii astia. Capitanul lor a fost condamnat la moarte si executat, fara sa divulge legatura cu Balan, cu noi, si cu actiunea de la Cluj.

Pe dvs. cum v-au anchetat?...

La Cluj a fost toata ancheta. Am fost dus si la Rahova, din “prietenie” dar ancheta s-a desfasurat la Cluj. Unul dintre noi, mai slabut, a inceput sa divulge reteaua noastra. Atunci m-au luat la schingiut rau de tot. Ma legau cu catuselle, cu mainile la spate, si ma agatau intr-un carlig, aflat in WC-ul arestului... Ei, cat poti sta asa? 15 secunde, 20? Incep sa-ti cedeze incheieturile, se instaleaza o durere ingrozitoare... Asta se cheama estrapada, in termeni stiintifici – au inventat-o spaniolii, se zice. E ca si cum “patul lui Procrust”: esti mic, te pune intr-un pat mare, te intinde si te rupe. Dupa aia, bataia la talpi. La inceput ai impresia, cand il vezi pe ala ca da cu ciomagul – tu stai legat, cu picioarele in sus si cu un baston bagat pe dupa picioare si pe la incheieturi, unul te rastoarna, tu stai cu picioarele in sus si unul te loveste – ca nu simti nimic... La a treia, a patra lovitura am inceput sa simt durerile la incheieturi... Urcau, urcau, pana la genunchi, cand ajungeau in dreptul pieptului aveai impresia ca sare inima din tine, ca nu mai ai nici o posibilitate sa scapi, ca crapi. Simteam ca sare inima din mine si ma duc. Nu m-au lasat numai cu bataia la talpi. Deodata, am avut impresia ca in spate e unul care imi da cu ceva in cap. Eu simteam, dar nu vedeam. Dar o simteam deja pe scoarta si ziceam “Ma, al dracu’, sta unul cu un ciocan in spatele meu si imi trage in cap”. Ei, era maiorul Beiner-Vainer care ma batea cu o ranga.

Si, cum a fost sa va intalniti cu un om pe care il stiati de mic si care era acum in postura de tortionar, iar dumneavoastra in postura de victima?

Trebuie sa intelegeti problema evreiasca din Romania. In Bucovina erau cam o suta de mii de evrei. Ei s-au simtit mereu straini cu romanii. Cand au venit rusii a fost o bucurie. Multi au mers mai departe apoi, cu trupele sovietice, si au ajuns sa lucreze pentru Armata Rosie cine stie pe unde. Altii pentru Securitate sau Partid. Asta a fost... Acesti oameni erau cei care, in general, au descins din odgoanele Armatei Rosii. Noi stiam romaneste, stiau sa injure, dar cu accent. Aceasta faza a durat pana in 15 mai 1948. Dupa aceea urmeaza promotiile noi de securisti, deci a doua Securitate. Astia erau din popor si aveau un fanatism nemaipomenit. De altfel, fanatismul este caracteristic tuturor partidelor de stanga, care au un univers utopic. A treia faza a fost din 1964. Noi judecam Securitatea, dar in primul rand trebuie judecat Partidul. Securitatea raspundea la comanda Partidului. A patra faza este cea cu Revolutia culturala. Asta dureaza pana in anii '80, cand incepe faza finala si se creaza disidenta, cu aportul sovieticilor. Si, practic, s-a intors roata de unde-am plecat, de la prima faza: de la komintern la noul komintern. Asa s-a creat "perdeaua de fum" dintre oamenii regimului si forul moral pe care il reprezentau detinutii politici: prin asa-zisii disidenti.

Sa revenim la momentul incarcerarii. Cat ati stat in arest?

Cu toate schigiurile la care eram supus - sau poate mai ales din cauza lor -, mi-am pus in cap sa o sterg de acolo. Eram sportiv atunci. Am comis, sa zic asa, un act unic in istoria contemporana a Romaniei: am evadat in forta de la Securitate, dar m-au prins. Am doborat sase subofiteri de Securitate... Eram deja in ancheta de vreo sase luni, la Cluj. La un moment dat mi-au bagat in celula un baiat, Eugen Crisan, cam de varsta mea, care se certase cu secretarul de partid de la fabrica Unirea si a vrut sa il arunce in Mures strigandu-i "Ba, comunistule!". Sediul Securitatii era atunci intr-o fosta scoala de ucenici, dar nu puteai sa stii unde te afli pentru ca tot timpul eram legati la ochi. Baiatul asta facuse scoala aici. Deci, gamela cand ne venea o ungeam cu sapun si cu un pai el desena. Iar el imi arata pe unde se poate iesi de acolo, cate trepte sunt, si tot asa. In ziua de 5 mai 1957 am rupt firele alea de la pat, de legatura, le-am bagat in buzunar, iar dupa-amiaza, pe la 17.00, ne-am decis sa batem in usa si sa zicem "ne e rau". Am batut eu in usa, l-am chemat pe gardian si i-am spus si ca robinetul e rupt si sa nu mi-l impute mie. Pe pereti, baiatul ala scrisese pe pereti "Morte al comunismo international". Gardianul vine sa se uite la chiuvea si l-am lovit cu fiarele alea in cap si mi-aduc aminte cat de mare era si cum a cazut imediat. Iesim si ne-am zis sa deschidem toate celulele si sa ii eliberam pe cei care erau tinuti acolo. Am deschis o celula unde se afla fiica lui Ilie Lazar, Lica Lazar, si cu fiica unui legionar. Acolo erau celule de femei si unele in care erau si preoti. La capatul celalalt al coridorului a aparut seful de tura, un plutonier, care, cand ne-a vazut, a inceput sa strige. Noi am reusit sa mai deschidem cateva celule si ne-am dus. Am iesit din subsol, cheia era in usa, am deschis si am urcat la etaj. Am vrut sa sparg usa la anchetator, pentru ca am vazut ca avea in fiset un pistol, si am vrut sa iau si actele noastre ca sa le distrug. Pe mine ma durea ca acest Ganea incepe sa vorbeasca si vor veni altii care vor avea de suferit. Atunci ne-au ajuns din urma militienii. In total, eu am doborat sase subofiteri, am iesit pe niste usi de sticla pe care le-am spart, si am dat intr-un hol urias unde vad vreo 60 de securisti care tocmai ieseau de la o conferinta. Eugen Crisan se loveste de ei, rastoarna un grup si eu ies pe scari. Eu am sarit scările, si sarind, m-am lasat pe vine. In momentul ala peste capul meu a trecut o rafala din stanga mea. Pe Crisan l-a taiat in doua. Am apucat sa mai fug dar au inceput sa traga cu pistoalele dupa mine. Am cazut atunci cu capul pe marginea trotuarului. Eram plin de sange. M-au ridicat si m-au dus inapoi pe alea aia. Am reusit sa ma smulg dar am cazut, apoi a venit un alt soldat care mi-a tras una in ceafa cu patul armei. M-au dus intr-o carcera, unde am stat asa ghemuit si m-au lovit cu cizmele pana au obosit. Asa s-a terminat epopeea evadarii.

Pacat. Cat ati stat inchis de-atunci?

Pai am primit 20 de ani cu executare. Si am facut din ei opt ani, dar totdeauna in regim de restrictie, cu lanturi. Am vazut multe crime oribile in puscarie. Am stat si la Gherla, si la Jilava. Asta era o puscarie de tranzit si cine aude de Jilava se cutremura. Stiti de ce? Pentru ca era sub pamant. Dar mancarea era mai buna decat in alte partii... Cand eram la Jilava, intr-o zi, la un moment dat se deschide usa si intra un individ, mai in varsta decat mine, el avea vreo 55. Avea o bocceluta si vine catre mine si ma intreaba daca poate sta, jos, langa mine. Si imi spune "Imi dati voie sa ma prezint, sunt Dinu Noica". El nu isi spunea Constantin. Era in '63, cu un an inainte de eliberare. Era legionar, incadrat cu Steinhard... care mi-a fost si el apropiat, desi ne-am intalnit tangential. Noica avea ideile lui, pe care mi le-a impartasit atunci pentru ca auze de legenda evadatului din arestul Securitatii. Era tratat cu

respect, oricum. Stia deja ca vom fi eliberati in curand, respectiv peste un an. Si mi-a spus: trebuie sa ne folosim de regim, sa colaboram si sa lucrăm cu oamenii lui in speranta ca vom duce mai departe flacara nationalista. Vroia sa faca o rețeaua in interiorul Partidului. Eu am respins ideea lui. I-am spus: "Domnule Noica, ne batem gura degeaba. Ei sunt stapani din Oder pana in Murmansk si de la Murmansk pana la Vladivostok. O sa-ti trimita trei, patru turnatori care sa te inconjoare si sa-ti suga ideile. Dupa sase luni, daca nu te baga la inchisoare pentru propaganda anti-comunista inseamana ca te vor impacheta ca pe un stiulete si te vor tine asa, pe un raft intr-un hambar, cu sobolani roind in jurul dvs. Lucrurile amestecate, legionari-comunisti, miros urat. Ce rost are? Eu stiu ce fac. Cand ies, ma duc in munti!". "Ei, domnule, nu, ca te impusca, te omoara", zice el. Eu i-am raspuns: "Si ce sa fac altceva? Cu o moarte toti suntem datori". Nu a mai zis nimic. Pana la urma, s-a dovedit ca am avut dreptate si planul lui s-a nascut ca un avorton. Ce a produs? Securitatea a fost mai tare. O anumita aripa.

Si cum a fost dupa ce ati iesit cu atentatul acela impotriva lui Ceausescu?

Eram la Craiova; eu aveam domiciliu obligatoriu la Craiova. Era in 1983. Au fost trei tineri de actiune, pe langa care am fost si noi, batranii. Vroiam moartea regimului communist. A scris si istoricul francez Alex Decotte in cartea sa "Romania insolita - De la Dracula la Ceausescu", aparuta anul acesta, in Franta, la editura Rocher. Domnule Roncea, Nicolae Ceausescu a fost tinta unei tentative esuate de asasinat, de care, poate, nici nu a aflat vreodata. Decotte zice asa, ca Ceausescu ar fi trebuit sa fie secerat de gloantele a trei tineri conjurati, recrutati si sustinuti de patru intelectuali mai in varsta. Pe mine ma face asa, "enigmaticul profesor Darul Volcinski". Mai erau Tudor Bugnariu, fost primar al Clujului in perioada 1944-1948, Simion Pop, fostul decan al Facultatii de Drept, si profesorul de drept Mircea Stoica. Tinerii erau Viorel Roventu, Petre Nastase si Nicolae Stanciu si operatiunea urma sa se desfasoare in micul sat oltenesc Gostinu, in timpul unei vizite oficiale de lucru a dictatorului. In urma unor schimbări de ultim moment in programul oficial, cei trei nu au mai apucat insa sa isi puna in aplicare planul de a-l prinde pe Ceausescu intr-o ambuscada, la vizita programata la cooperativa agricola din satul Gostinu. Desi reprogramat pentru a coincide apoi cu o alta vizita in zona, atentatul nu a mai avut loc, iar baietii au fost inhatati de Securitate. Pentru a nu se face valuri pe seama atentatului la adresa conducatorului, baietii au fost anchetati pentru "tentativa de jaf armat", conform marturiilor smulse in arest. Grupul Roventu-Nastase-Nicolae a fost condamnat, intr-un final, pentru furt cu circumstante agravante iar procurorii au cerut si obtinut pedeapsa capitala. Sentinta a fost comutata, ulterior, in 25 de ani de inchisoare, iar baietii, saracii, au fost eliberati abia in perioada Administratiei Constantinescu. Astia au fost, astia sunt eroi anticomunisti, nu tot soiul de dizidenti inchipuiti.

Dupa 1989 ati devenit fost fondator si vicepresedinte ale AFDPR...

Da. La 4 ianuarie 1990, la sediul PNTCD, la etaj, sala plina, multa lume, pe un scaun se afla generalul Latea, care vorbea cu masa asta de oameni sa facem o asociatie. Si am facut-o. Latea era primul presedinte. Eu intru timp, atunci, am fost numit in CPUN. Apoi am creat si Uniunea Democrat Crestina (UDC) care, pana la urma a fost inghitita de PNTCD. Coposu ne tot spunea ca nu e cazul sa fie doua crestine democratii in Romania si atunci am mers la ei. Cu AFDPR-ul n-a iesit bine. Am intrat si eu in conflict cu Ticu Dumitrescu, dupa ce avocatul Octavian Radulescu a fost dat afara si s-a infiintat Federatia fostilor etinuti politici. Ticu avea o problema cu legionarii, care il contestau: luase Ordinul Muncii de la regimul Ceausescu. El zicea ca legionarii fac, ca legionarii dreg, ca acum nu trebuie sa mai vorbeasca. Cum, domnule? Dar au tacut toata viata aproape, in lagare si inchisori. Cred ca il incita Magureanu, cu care se tot intalnea. Dar ei erau majoritatea membrilor AFDPR, cum au fost si in inchisori. La arpacas am stat la coada cu totii. Faptul ca unul facea parte dintr-un partid, iar altul din alt partid, nu trebuia sa fie motiv de cearta intre noi. Ticu a venit cu o brigada de batausi de pe santier si a spart AFDPR-ul. Noi am fost foarte solidari in puscarie. Raul te aduna. Dar Ticu Dumitrescu a acaparat aceasta suferinta si a transformat-o intr-o afacere. Afacerea "anti-comunismului". Voua va ramane datoria sa nu lasati asa suferinta noastra si sa incercati sa reinviati visul furat al lui Dinu Noica.

A consemnat Victor RONCEA
Foto: Cristina Nichitus RONCEA